

EEN EN ANDER BETREFFENDE DE GRIENDCULTUUR IN ONS LAND

door
P. J. DROST.
(Vervolg).

REGLEMENT

VOOR DE UITVOERING VAN DE STEUNMAATREGELEN AAN
DE GRIENDCULTUUR, VOLGENS DE WET VAN 5 MEI 1933
(STAATSBLAD No. 254).

Afdeeling hakgrienden.

1. Van Regeeringswege wordt aan erkende telers en erkende bewerkers van griendhout een bijdrage verleend voor 4- en 5-jarige griendgewassen, die in het seizoen 1933/34 gehakt zullen worden.
2. Erkende telers zijn eigenaar of pachter van grienden, die zich tot bekoming van steun naar aanleiding van de desbetreffende circulaire van den Regeeringscommissaris inzake steun aan de Griend- en Rietcultuur, bij dezen hebben aangemeld en degenen, die zich alsnog vóór 1 November 1933 bij dezen zullen aanmelden en griendhouttelers van de voor steun in aanmerking komende soort en kwaliteit.

Erkende bewerkers zijn degenen, die in het bewerken van griendhout hun bestaan of een aanmerkelijk gedeelte van hun bestaan plegen te vinden.

Alleen Nederlanders worden als telers en bewerkers erkend.

3. De bijdrage voor elk perceel zal worden berekend per ha gewas, op stam getaxeerd, volgens de in artikel 4 genoemde klasse-indeeling, waarbij rekening wordt gehouden met getaxeerde productie hoepelhout, stand en kwaliteit van het gewas, onderhoud der grienden en ziekteverschijnselen.
4. Voor gehakte perceelen zal volgens taxatie uitkeering geschieden aan de hand van de volgende klasse-indeeling:

tot een maximum voor klasse <i>prima</i> van f 90.— per ha.									
"	"	"	"	"	I	"	f 70.—	"	"
"	"	"	"	"	II	"	f 55.—	"	"
"	"	"	"	"	III	"	f 40.—	"	"
"	"	"	"	"	IV	"	f 30.—	"	"

5. Telers en bewerkers zullen ieder voor de helft deelen in het voor hun perceel vastgestelde steunbedrag.
6. De telers die hun gewassen verkoopen, zijn verplicht binnen 14 dagen nadat verkoop heeft plaats gehad, voor elk perceel den naam met volledig adres van den bewerker op te geven aan het bureau van den Regeerings-commissaris, inzake steun aan de Griendcultuur, gevestigd Hoogstraat No. 141 te Werkendam.
7. Om voor een bijdrage in aanmerking te kunnen komen, moet de bewerking der grienden geschieden door Nederlandsche arbeiders.
8. De in art. 3 bedoelde taxatie geschiedt door twee deskundige controleurs in dienst van de Centrale Commissie inzake steun aan de riet- en griendcultuur. De belanghebbende is verplicht daarbij aanwijzing te doen en voorts alle gewenschte inlichtingen te verstrekken en de controleurs zooveel mogelijk behulpzaam te zijn om de controle te vergemakkelijken.

De controleurs maken van hun bevindingen een rapport op, volgens het door de Centrale Commissie vastgestelde model.

Aan de hand van deze gegevens heeft indeeling in een der klassen plaats.

9. De telers worden zoo spoedig mogelijk in kennis gesteld in welke klasse de perceelen zijn ingedeeld en welke bijdrage per ha verleend zal worden.
10. Aan erkende bewerkers kan op een desbetreffend schriftelijk verzoek door de Centrale Commissie inzake steun aan de riet- en griendcultuur een voorschot worden verstrekt tot een maximum van 50 % van het in art. 5 bedoelde bedrag. Deze voorschotten kunnen alleen worden verleend, wanneer de helft van het totaal der door hen te bewerken grienden gehakt is. Aanvragen moeten 14 dagen vóór dit tijdstip worden ingediend. Na Februari 1934 zal geen uitbetaling van voorschotten meer plaats hebben.
11. Bewerkers, die 4- en 5-jarig griendgewas koopen zijn verplicht binnen 14 dagen nadat gekocht is, een opgave te verstrekken aan het in art. 6 genoemd adres, van de gekochte perceelen, hunne grootte en juiste ligging, alsmede van den naam van den verkooper.
12. Algeheele afrekening, zoowel voor telers als bewerkers, zal geschieden vóór 1 Mei 1934.
13. Wanneer een teler meent, met een plaats gehad hebbende taxatie geen genoegen te kunnen nemen, kan herkeuring worden aangevraagd. Deze herkeuring zal dan geschieden door den hoofdcontroleur met een districtscontroleur, beiden aan te wijzen door de Centrale Commissie inzake steun aan de riet- en griendcultuur.

Afdeeling eenjarige snijteen.

(Teen voor 't mes af).

14. Aan bewerkers als bedoeld in art. 2 van dit reglement, zal een bijdrage per bos worden verleend voor het snijden van eenjarige teen voor 't mes af. Alleen de snijteen, zijnde het eenjarig gewas, dat in het seizoen 1933/34 geheel afgesneden wordt, zal voor deze bijdrage in aanmerking komen.
15. De bijdrage zal worden uitgekeerd aan dengene, die het teenhout laat snijden, ongeacht of dit de teler of de bewerker van het gewas is.
16. De bossen moeten met ten minste twee banden goed en vast gebonden zijn. Ze mogen geen ruigte of onkruid bevatten, noch meerjarig of dood hout. Ze moeten goed gevuld zijn.
17. De bijdrage voor goedgekeurde bossen wordt in maximum bepaald als volgt:

omtrek 100 cm op 10 cm v. h. ondereinde	f 0.08	per bos
„ 86 „ „ 20 „ „ „ „	f 0.06	„ „
„ 80 „ „ 15 „ „ „ „	f 0.05	„ „
„ 75 „ „ 25 „ „ „ „	f 0.04½	„ „
„ 73 „ „ 10 „ „ „ „	f 0.03½	„ „
„ 68 „ „ 10 „ „ „ „	f 0.03	„ „

18. Voor het teenhout, hetwelk *per bos* door notarissen, deurwaarders of ontvangers der Registratie verkocht wordt, zal het aantal bossen, zooals door hen wordt vastgesteld, als maatstaf dienen voor de vaststelling der uit te keeren bijdrage. Bewijsstukken hiervan moet de belanghebbende op aanvraag overleggen.
19. Van het teenhout, hetwelk door notarissen, deurwaarders of ontvangers der Registratie bij den hoek verkocht wordt, van dat wat onderhands verkocht en van hetgeen door den teler zelf wordt bewerkt, zal het aantal gesneden bossen geteld worden. Deze moeten daartoe zoodanig op hoopen van gelijke lagen, in of bij de griend, waar zij gesneden zijn, geplaatst worden, dat de telling nauwkeurig en gemakkelijk kan geschieden. Wanneer aan deze voorwaarden niet is voldaan, zal belanghebbende genoeg moeten nemen met het door den controleur vastgestelde aantal bossen.
20. Het teenhout, gelegen buitendijks aan de rivieren, voor zoover dit bij den hoek wordt verkocht, of door den teler zelf wordt bewerkt, zal naar hoeveelheid op stam worden getaxeerd, overeenkomstig de bepaling 8 van dit reglement.
21. Wanneer een belanghebbende meent met een plaats gehad hebbende taxatie, als in art. 20 bedoeld, geen ge-

noegen te kunnen nemen, kan hertaxatie worden aangevraagd. Alsdan is van toepassing het bepaalde in artikel 33.

22. Om voor een bijdrage in aanmerking te kunnen komen, is de belanghebbende verplicht daartoe zoo spoedig mogelijk een schriftelijk verzoek te richten aan het in art. 6 genoemd adres, met mededeeling van de ligging en grootte der perceelen en het vermoedelijk aantal bossen.
23. Algeheele afrekening zal plaats hebben vóór 1 Mei 1934.

Verder is nog steun toegezegd aan de afdeling witcultuur. „Het verlenen van een bijdrage voor het schillen van verschillende griendhoutproducten.”

Het laatste jaar werd ook steun gegeven voor het schoonhouden van 1-jarige grienden.

Thans spreekt men van de stichting Ned. griend- en rietcentrale te Werkendam, Hoogstraat 141.

Verder blijft het zeer de vraag, of deze, voor ons land niet onbelangrijke cultuur, zich na deze crisisjaren, zal kunnen handhaven. In ons waterrijke land blijft voor oeververdediging enz. toch wel rijshout noodig en ook de manden zullen wel niet geheel vervangen kunnen worden door ander materiaal. Ook vindt het rijshout de laatste jaren een nieuw afzetgebied bij de wegenverbetering op drassige gronden. Het is verder mogelijk, dat straks de nu zeer belemmerde uitvoer, welke niet gering was, weer zal opleven.

Het is thans moeilijk, nu onze griendcultuur, evenals onze land- en boschbouw, zware tijden meemaakt, toekomstvoorspellingen te doen.

LITERATUUR.

Nederland.

Wisboom van Giesendam (D.W.P.). De teelt van griend- en teenhout in Nederland en het naburige Vlaanderen	1878
Krahe, (vertaald door Hoofdman). Handboek der teenencultuur	1886
Hesselijk (E.). Griendcultuur in Nederland. Opgenomen in verslagen en mededeelingen van den Landbouw	1907
Hesselijk (E.). Het schillen van teenhout. (overdruk Cultura)	1908
Meelker (R.). Griendcultuur, tijdschrift Ned. Heide Mij.	1914

- Meelker (R.). Griendcultuur, Goedk. land- en tuin-
bouwbibliotheek 1916
- Hesselink (E.). Zoutwaterschade bij grienden aan
het Hollandsch Diep 1916
- Drost (P. J.). Griendcultuur in ons land. Tijdschrift
Ned. Heide Mij. 1931 en 1932
- v. d. Steen (Dr. J. C.). Over grienden in de „Levende
Natuur” afl. Aug. 1933
(In deze 3 laatste art. zijn veel statische gege-
vens opgenomen inzake oppervlakte, grienden,
cijfers in- en uitvoer).
- Verslagen Rijkslandbouwproefvelden in Utrecht en
Zuid-Oost Noord-Holland. Verslagen 1923— 1930

Frankrijk.

- Moitrier (A.). Traité pratique de la culture de
l'osier 1864
- Nansouty (M. de). Les petites industries du sol.
Paille et osier 1906
- Damseaux (A.). Culture et utilisation de l'osier 1907
- Noter (R. de). L'osier. Sa culture. Son utilisation
dans la vannerie et dans la fabrication du papier 1912
- Lesourd (F.). La culture de l'osier. Libr. agric ... 1912
- Latière (H.). La culture de l'osier. Guide pratique
de l'osièriculteur 1912
- Wéry (G.). Culture de l'osier et vannerie. Compt.
rend. d. Séanc. Acad. d'Agriculture de France 1921
- Leroux (E.). Osièriculteur, Culture de l'osier et van-
neries de l'osier 1921
- Leroux. La culture de l'osier. Journ. Agr. Prat ... 1926
- Ponsard (J.). Production et commerce de l'osier.
Journ. Agr. prat. 1926
- Ponsard (J.). La culture moderne de l'osier.
Journ. Agr. prat. 1927

Duitschland.

- Foerster (F. von). Die Korbweidenkultur 1895
- Hemmerling (W.). Die Kultur der Korbweiden 1901
- Frost (J.). Korbweidencultur in den Niederlanden
und Belgien. Mitteilungen Deut. Landw. Ges. 1907
- König (J.). Lehrbuch der rationellen Korbweiden-
cultur 1913
- Kaiser (Paul). Die Korbweiden, ihre Kultur und
Verwertung 1927
- Wissmann (Dr. von). Korbweidenbau. Anlei-
tung für den prakt. Landwirt 1928
- Janson (A.). Korbweidenbau (met afbeeldingen) 1929
- Siegert (Rob.). Anleitung zur Anlage und Unterhaltung
von Korbweidenkulturen 1929

- Wettstein von e.a. Neuzeitliche Korbweidenkultur. Wiener Landw. Zeitung 1930, No. 32 1930
 Schmidt (H.). Die Zucht von Korbweiden. 111. Landw. Zeitung 1930, Nos 7 en 11 1930

Engeland en Amerika.

- Simpson (J. M.). Osier culture 1898
 Lamp (N.). Willows. Their growth, use and importance —U.S. Dept. of Agric 1915
 Osier culture in France. Int. Review of the Science and Practica of Agriculture 1916
 Hutchinson (P.). Willow-growing and basket-making rural industries 1916
 Berry (J. B.). Growing basket willow. Georgia State Coll. of Agriculture 1917
 Detwiler (B.). Willows Identification and characteristics Amer. Forestry 1917
 Schneider (G.). Notes on American willows Bot. Gaz. Cultivation of osiers. Ireland Dept. of Agriculture a. Techn. instr. 1919
 Cultivation of basket willows. Journ. Board of Agriculture 1919
 Ormsbee (C. O.). Culture of basket willows Rural New-York 1921
 Ball (C. R.). Notes on willows of sections pentandrae and nigrae. Botan. Gaz. 1921
 Ball (C. R.). Undescribed willows of the section cardatae Botan. Gazet. 1921
 Fenton E. W.). Manurial trials with osiers Journ. Ministry Agriculture 30 1923
 Aloi (L.). Handbook dealing with osier cultivation and the osier industry 1924
 Batès (C. G.). How willows stop erosian. Amer. Forestry 1925
 Simmons (J. R.). Planting white willows to check erosion 1926
 Lamb (N.). Basket willow culture. Farmers Bull. 622
 Hubbard (W.T.). The basket willow. Farmers Bull.